

hormon nieuws

MAGAZINE VOOR MUSICI EN ACTEURS

JUNI 2014

INTERVIEW BARRY AT SMA

**'We zullen het samen
moeten doen, dan heb je
best een sterk verhaal'**

GOUDEN NOTEKRAKER

Genomineerden 2014

JURIDISCH

**Nieuw voorstel aangepaste
filmrechtregeling**

NORMA
naburige rechten musici
en acteurs

Louise Wentstraat 186
1018 MS Amsterdam
Postbus 2995
1000 CZ Amsterdam

T 020 - 627 27 98
E info@stichtingnorma.nl
www.stichtingnorma.nl

Redactie

Wisso Wissing
(hoofdredacteur)
Betty Harsveld
(eindredacteur)
Maaïke Boomstra
Marjan Feiken
Olga Meijer

Met medewerking van:
Marco Caspers
Joey Cramer

Vormgeving:
T2 Ontwerp, Katwijk

Druk:
Boeiijinga, Apeldoorn

Foto omslag:
Monique Shaw

Het beruchte artikel 45d

Dit nummer van NORMA Nieuws staat vooral in het teken van het Wetsvoorstel auteurscontractenrecht. NORMA probeert al jaren de huidige wetgeving voor acteurs, musici en andere uitvoerende kunstenaars te verbeteren. Het gaat daarbij met name om het beruchte artikel 45d, het filmrecht. De discussie over dit artikel woedt al sinds de invoering in 1985. Met het verschijnen van het IViR-rapport in 2004 begon de discussie serieuze vormen aan te nemen. Het is dan ook niet toevallig dat in dit nummer een interview staat met hoogleraar Bernt Hugenholtz.

Twee jaar geleden werd het Wetsvoorstel auteurscontractenrecht naar de Tweede Kamer gezonden. Het wetsvoorstel gaf onvoldoende zekerheid en als reactie heeft Portal Audiovisuele Makers (PAM) het PAMflet uitgebracht. NORMA pleit sinds 2010 voor het zgn. Spaanse model. Om te weten wat dat inhoudt, staat in dit nummer ook een interview met José María Montes van onze Spaanse zusterorganisatie AISGE.

De drie pijlers van het Spaanse model zijn als volgt: een niet overdraagbare vergoeding, incasso bij de eindexploitant en verplicht collectief beheer! In maart van dit jaar hebben de Ministeries van Justitie en OCW een consultatiedocument gepresenteerd waarin dezelfde elementen zaten. Dat was een doorbraak!

Binnen enkele weken zal nu een nieuw wetsvoorstel naar de Tweede Kamer worden gezonden en kan de behandeling in het najaar plaatsvinden. Onze aangesloten zullen met deze wet eindelijk de rechten krijgen waar NORMA, ACT, Ntb en FNV KIEM al jaren voor strijden. Dat feit is op zich al reden genoeg voor blijdschap. Hoe de tekst van de wet er uitziet, is nog niet bekend. Zodra deze naar de Tweede Kamer wordt gezonden en is bestudeerd zal NORMA een speciale informatiebijeenkomst voor de aangesloten organiseren.

Het interview met Nederlands meest gevraagde film en TV acteur, Barry Atsma, heeft ook een link met het wetsvoorstel. Barry is actief betrokken bij onze lobby met Tweede Kamerleden. Want om de wet erdoor te krijgen hebben we de steun nodig van de Tweede Kamer. Ook daar zullen we aan blijven werken!

Wisso Wissing
Directeur NORMA

In dit nummer:

5

Barry Atsma:
'Op een kantoor had ik
niet overleefd'

16

Bernt Hugenholtz:
'Het recht kan alleen
een duw in de goede
richting geven'

26

Genomineerden
Gouden Notekraker
2014

10

Nieuw voorstel Ministeries
voor aangepaste filmrecht-
regeling

13

Interview met José María
Montes: Het Spanje-model
uitgelicht

21

SCAPR General Assembly
2014: een oer-Hollands
ondersnjsje

24

Kort nieuws

30

Downloadverbod en
thuis kopiëstelsel, wat is
het verband

‘We zullen het samen moeten doen, dan heb je best een sterk verhaal’

Barry Atsma kan met recht Nederlands meest gevraagde film- en televisieacteur worden genoemd. Hij was onder meer te zien in de films *Lepel*, *Morrison krijgt een zusje*, *De Storm*, *Komt een vrouw bij dokter*, *Zwart Water*, *Loft*, *Taped* en *Kenau*. Ook speelde hij een rol in de televisieseries *Gooische Vrouwen*, *Circus Waltz*, *Hart tegen hard*, en *Van Gogh; een huis voor Vincent*.

TEKST OLGA MEIJER BEELD SHAW FOTOGRAFIE

Een indrukwekkende staat van dienst, zeker als in aanmerking wordt genomen dat hij ook nog 10 jaar aan Toneelgroep Amsterdam was verbonden, waarmee hij op het toneel stond met *Angels in America*, *Zomertrilogie*, *Hedda Gabler*, *De Russen!*, *Romeinse tragedies*, *Antigone-Kreon-Oidipous*, *Glengarry Glen Ross* en *Husbands*. Voor zijn rol in *Komt een vrouw bij de dokter* kreeg hij een Gouden Kalf. In 2013 was hij genomineerd voor de Gouden Notekraker. Daarnaast vindt hij ook nog de tijd om zich bezig te houden met de (rechts) positie van acteurs, in beroepsvereniging ACT, en samen met NORMA in PAM-verband de Tweede Kamer te bezoeken. NORMA vroeg hem naar zijn visie op het acteursvak en de zakelijke kant daarvan.

Voor je aan de toneelschool studeerde, deed je een rechtenstudie. Waarom ben je van opleiding veranderd en heb je ooit spijt gehad van die keuze?

Mijn moeder gaf mij een cursus toneelspelen cadeau. Dat lag niet voor de hand, want ik had nog nooit toneel gespeeld of veel toneelvoorstellingen bezocht. Desondanks vond ik die cursus heel leuk, wat ook kwam doordat Fedja van Huêt, die al ervaring had met film en televisie, aan die cursus mee deed. Veel deelnemers deden ook auditie op de toneelschool, toen ben ik uit nieuwsgierigheid met hen meegegaan en werd prompt aangenomen bij de toneelschool in Utrecht. In eerste instantie dacht ik dit nog te combineren met mijn toenmalige studie rechten maar dat bleek uiteindelijk niet te lukken.

Spijt heb ik nooit gehad van de ‘switch’ naar de toneelschool. Het heeft uiteindelijk wel lang geduurd voordat ik echt definitief voor het acteren koos. Pas toen ik bij Toneelgroep Amsterdam werd gevraagd, rond mijn dertigste, realiseerde ik me dat het echt serieus werd, tot dan toe zag ik het als iets tijdelijks. Naarmate je ouder wordt, word je je ook meer bewust van de onzekerheid van het acteursvak. En ook dat het heel veel chaos in je leven met zich meebrengt, waardoor je enerzijds ook heel veel leuke dingen meemaakt maar waardoor het anderzijds moeilijk te combineren is met het hebben van kinderen. Nu moet ik bewust wat rust in mijn schema brengen, als ik rechten had gestudeerd zou ik een geregelder leven hebben. Maar als vak is acteren

natuurlijk veel leuker en past het meer bij mijn nieuwsgierige en onrustige aard. Op een kantoor had ik niet overleefd.

Na 10 jaar verbonden te zijn geweest aan Toneelgroep Amsterdam (TGA), heb je in 2013 TGA verlaten. Waarom heb je die beslissing genomen?

Ik vond toneelwerk moeilijk te combineren met jonge kinderen, dat viel me te zwaar. Dat heb ik vijf jaar vergeefs geprobeerd, waarna ik heb besloten pas weer toneel te gaan spelen als mijn kinderen op de middelbare school zitten. TGA toert ook heel veel

‘Laten we nu eerst maar zorgen dat we de meerderheid van de Tweede Kamerleden over de streep trekken.’

in het buitenland, het is een wereldmerk aan het worden. Je kunt je voorstellen dat als je heen en weer moet vliegen, in drie of vier toneelstukken tegelijkertijd speelt en die stukken ook nog eens drie à vier uur duren, je schema moeilijk valt te rijmen met boterhammetjes smeren om zeven uur 's ochtends en om zes uur ophalen van de BSO.

Daarnaast wilde ik ook ruimte maken om mij wat meer internationaal te oriënteren. Voor buitenlandse producties moet je immers beschikbaar zijn om voor korte periodes in het buitenland te verblijven. Het

theater mis ik wel, maar het bijbehorende schema totaal niet. Nu ben ik af en toe een maand vrij en kan ik gewoon papa zijn tussendoor.

Dat brengt ons bij de onvermijdelijke vraag: waar gaat je voorkeur naar uit, theater of film/televisie?

Theater is de moeder der acteerkunsten. Je verantwoordelijkheid is veel groter dan bij film. Immers, je repeteert zes à zeven weken aan het stuk, incorporeert het stuk en zorgt dat je volledig zelfstandig een avond kunt dragen. Daarnaast moet je je bij theater

ook bewust zijn van het decor, het lichtspel en wat dat allemaal vertelt. Het vergt dus een behoorlijke investering om het stuk uiteindelijk zelfstandig te kunnen uitvoeren.

Bij film ben je als acteur montagemateriaal, om het heel oneerbiedig te zeggen. De echte film wordt pas gemaakt op de montagetafel. Soms worden scenes omgedraaid of weggelaten, in de scene zelf kan worden geknipt waarbij bepaalde reacties of zinnen van een acteur er uit worden gelaten. In het meest verregaande geval kan zelfs je complete rol eruit geknipt worden. Dat is dus een hele andere verantwoordelijkheid dan bij theater, bij film lever je zoveel mogelijk montage-materiaal en daar maken zij iets moois van. Uiteraard ben ik het niet altijd eens met de montage en wil ik bij viewings nog wel eens

daarover in discussie gaan. Maar de basis van het proces is dat het contract zegt: ‘u levert deze dienst en wij doen ermee wat we willen’.

Aan de andere kant zijn er ook projecten die tot stand komen op basis van samenwerking, dat zijn vaak de wat kleinere arthouse films zoals de film *In jouw naam* van Marco van Geffen. Daarbij is het proces meer te vergelijken met het theater, met lange repetitieperioden en in gezamenlijkheid op de set over inhoudelijke dingen beslissen.

In het theater leer je dus écht spelen. Je hoeft niet te kunnen acteren om in een film te zitten, ze kunnen je dusdanig monteren dat het werkt. In de workshops die ik geef, laat ik dat ook zien. Dan voorzie ik één opname van een deelnemer die in de camera kijkt van verschillende soorten muziek, waarmee de lading van de opname totaal verandert. Dat toont aan dat bij film de kijker door combinatie van muziek, geluid en beeld kan worden gemanipuleerd. Daar hoeft je niet zoveel voor te acteren. Natuurlijk zijn er films die leunen op de acteerprestaties maar ik kan ook films noemen die heel goed werken maar niet afhangen van het spelen. Film is de magie van de montage en de muziek waarbij acteren meer een onderdeel van het geheel is. Bij theater is geen ontsnapping mogelijk, daar draait het altijd om het spelen. Decor en muziek ondersteunen, maar de hoofdmoot is spelen. Dat maakt theater ook zo hondsmoeilijk en eigenlijk onmogelijk

voor een onervaren acteur, die in een film best tot zijn recht zou kunnen komen.

Om de vraag te beantwoorden: eigenlijk heb ik geen voorkeur. Theater is goed voor je ontwikkeling, maar het leuke aan film is dat het wat losser is. Film is een speeltuin waarin je heel impulsief kunt zijn, dat past erg goed bij me.

Je solo voorstelling Denne uit 2005 heb je zelf geschreven. Heb je aspiraties in die richting?

Al een tijdje heb ik het idee om over een jaartje of vijf te gaan regisseren en schrijven. Het komt er alleen maar niet écht van omdat ik steeds te leuke dingen krijg aangeboden. Ik ben wel bezig en heb wel ideeën maar nu kwam er weer een Duitse miniserie op mijn pad en heb ik het simpelweg te druk.

Laat jij je bij onderhandelingen vertegenwoordigen door een agent? Houdt die agent ruggespraak?

Jazeker, Henneman Agency is mijn agent. Daarnaast heb ik een Duitse agent en een

Engelse agent die mijn Duitstalige- en Engelstalige projecten regelen. Dat geeft een hoop rust.

Maar ik weet stiekem natuurlijk zelf ook heel erg goed wat ik wel en niet wil: Geen toneelstukken, geen musicals en maximaal drie goede doelen. Het is natuurlijk heel comfortabel dat ik nu kan kiezen, dat zou ook wel eens anders kunnen worden.

Over contractvoorwaarden voeren mijn agenten meestal overleg met mij. Ik ben ook

‘Acteurs moeten kunnen delen in het succes.’

heel kritisch en eigenlijk zakelijk redelijk onderlegd. De finesses van zo’n contract mis ik dan waarschijnlijk wel maar ik weet uiteindelijk vrij goed waar ik ‘ja’ op zeg. Dat ik in films heb gespeeld waar ik uiteindelijk niets aan heb verdiend, is wat dat betreft voor mij een goede les geweest. Daardoor kan ik nu heel direct zijn, ik ga geen twee weken onderhandelen maar maak duidelijk wat ik wil. Als men niet akkoord gaat, prima, dan niet. Ik weet wat zaken waard zijn en wat belangrijke punten zijn.

Is er onderlinge solidariteit tussen acteurs?
ACT strijdt sowieso samen met NORMA, in

PAM, voor een betere positie van acteurs. Het is natuurlijk moeilijk om acteurs verenigd te krijgen maar we moeten ons bewust zijn van onze positie. We laten producenten vaak weggelaten met een té makkelijke afspraak. We geven heel veel, zonder rekening te houden met het feit dat als het een succes wordt, er veel geld wordt verdiend zonder dat wij daar iets voor terug zien. Acteurs hebben rechten en die moeten we niet zomaar weggeven. Daar kan de politiek ons bij ondersteunen.

Wij zijn ons niet bewust van onze macht en daarin moeten we ons verenigen.

Dat is jarenlang niet goed gelukt, maar nu met Waldemar (Torenstra, red.), Anna (Drijver, red.) en wat mensen van NORMA gaat het langzamerhand de goede kant op. We zullen het samen moeten doen, dan heb je best een sterk verhaal.

In het kader van de PAM-lobby, heb je twee keer de PvdA bezocht om te pleiten voor een beter auteurscontractenrecht. Wat moet er worden verbeterd?

Volgens mij zijn niet veel acteurs in staat om een aandeel in opbrengsten of het succes te krijgen. Als ik ‘groot’ in een film zit, het is een groot project met veel draaidagen en

een groot aandeel waarbij ik ook de pers te woord zal moeten staan en het aan mijn persoon gaat hangen, dan probeer ik tegenwoordig wel afspraken te maken over een mogelijk succes en wat ik daarvoor krijg. Als ik het project draag, zowel publicitair als inhoudelijk, dan vind ik dat ik mag delen in het succes. Acteurs moeten kunnen delen in het succes.

Maar ik heb er hard voor moeten werken om die positie te verwerven, terwijl het eigenlijk vanzelfsprekend is. Om een voorbeeld te noemen, de film *Komt een vrouw bij de dokter* was een heel groot succes, zowel voor wat betreft de film als de boekedities – met de beeltenissen van Carice en mij erop – en de DVD. Uiteraard is mijn honorarium keurig uitbetaald maar voor wat er aan die film is verdiend, was dat te weinig.

En dat terwijl de producent weet dat ik alles zal geven, ook op publicitair gebied, ik sta bij het uitkomen van een film in elk blaadje en ik doe bijna alle televisieprogramma's. Dat is onderdeel van je professionele pakket, je kunt een rol goed spelen maar je moet ook publicitair goed zijn en je praatje klaar hebben. Je moet ook goed worden in het verkopen van de film of de serie, dat kun je oefenen zodat het onderdeel uitmaakt van het pakket dat je aanbiedt. Dan kun je in onderhandelingen stellen dat je ook een extra dienst levert, namelijk publicitair medewerker. Zo moet je ook wel naar jezelf willen kijken als acteur. Over dat onderdeel

van het vak, of over bekendheid, wordt toch vaak een beetje cynisch gedaan, terwijl het onlosmakelijk met ons vak is verbonden. Vaak wordt mij dan gezegd: 'Ja, jij hebt makkelijk praten, jij zit in dat hoekje'. Vergeten wordt dat het een duidelijke keuze is geweest om bijvoorbeeld, toen ik net bij TGA zat, een rol in de televisieserie *Rozengeur en Wodka Lime* aan te nemen terwijl iedereen mij dat afraadde. Maar dat leverde wel publiek op, ook voor TGA.

Hoe verliepen die gesprekken met de PvdA?

Dat waren hele interessante gesprekken. Er is een mogelijkheid dat het streven naar het meedelen van de maker in het succes van zijn product via het PAM-model in de Auteurswet wordt vastgelegd. Om dat voor elkaar te krijgen, moet je een meerderheid in de Tweede Kamer zien over te halen om vóór die wijziging van de Auteurswet te stemmen. Dan beginnen de rondes door het Tweede Kamer gebouw, waarin gesprekken plaatsvinden tussen politieke partijen met afgevaardigden van PAM om de Kamerleden te 'masseren', onder meer door het toelichten van de werkelijke beroepspraktijk. Ik geef dan altijd het voorbeeld dat ik in het vliegtuig naar Bonaire zat met mijn gezin. Mijn dochter kon niet slapen en ik liep met haar op de arm door het vliegtuig. Op ongeveer 20 schermpjes werd naar *Komt een vrouw bij de dokter* gekeken en ongeveer 15 mensen zaten *De Storm* te kijken. Toen realiseerde ik me dat het bizar is dat ik daar geen cent voor krijg. Een godsvermogen

heb ik neergelegd voor een ticket, het halve vliegtuig geniet van mijn films en betalen daar ook voor, en ik zie er niets voor terug. Dat verhaal vertel ik dan aan de Kamerleden, die met ontstentenis reageren. Dan heb je een goed verhaal waarmee je kunt aantonen hoe krom het nu geregeld is en hoe het anders kan.

Wat zijn je verwachtingen van het auteurscontractenrecht?

Laten we nu eerst maar zorgen dat we de meerderheid van de Tweede Kamerleden over de streep trekken, dat wordt nog best spannend.

Tot slot: staan er nog leuke projecten op stapel?

Nu ben ik die Duitse miniserie, *Die Abrechnung*, aan het afronden. In september volgt de wereldwijde première van een Amerikaans-Canadees-Duits project dat ik gedaan heb, een Engelstalige film, *Hector and the search for happiness*, met Christopher Plummer en Stellan Skarsgård. In de speelfilm *Michiel de Ruyter* zal ik Johan de Witt spelen, Roel Reiné zal de film regisseren. Over mijn overige toekomstige projecten mag ik nog niets vertellen... ●

Nieuw voorstel Ministeries voor aangepaste filmrechtregeling

Maart jl. is er een nieuw voorstel voor de filmrechtparagraaf (artikel 45d Auteurswet) door de Ministeries van Justitie en OCW in consultatie gebracht. Dit voorstel maakt onderdeel uit van het wetsvoorstel auteurscontractenrecht dat sinds juni 2012 in de Tweede Kamer ligt. Dit nieuwe voorstel voorziet in een proportionele vergoeding voor de filmmakers/acteurs die collectief bij de eindexploitant zou moeten worden geïnd in het geval deze filmwerken aan consumenten openbaar worden gemaakt (met uitzondering van bioscoop). Verwacht wordt dat het uiteindelijke voorstel voor een aangepaste filmrechtregeling eind juni naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd.

TEKST **MAAIKE BOOMSTRA**

Sinds het wetsvoorstel auteurscontractenrecht naar de Tweede Kamer is gestuurd, riep met name het onderdeel ten aanzien van de filmrechtregeling (artikel 45d Aw) veel discussie op. Er werd voor filmwerken (zoals films en televisieseries) naast behoud van de 'billijke' vergoeding ook een 'proportionele' vergoeding geïntroduceerd voor de belangrijkste makers en uitvoerende kunstenaars.

NORMA heeft samen met de andere partijen in PAM, waar ook de scenarioschrijvers en regisseurs in zijn verenigd, gepleit voor een aantal verbeteringen van de filmrechtparagraaf.

Deze vergoeding zou de filmproducent verschuldigd zijn. NORMA heeft samen met de andere partijen in PAM, waar ook de scenarioschrijvers en regisseurs in zijn verenigd, gepleit voor een aantal verbeteringen van de filmrechtparagraaf. Het voorstel bood namelijk onvoldoende garanties voor filmmakers en acteurs om in de opbrengsten van hun werken mee te delen. In het kader daarvan heeft PAM begin 2013 een boekje met de titel PAMflet uitgebracht.

Ook een aantal Kamerfracties hebben over de filmrechtregeling kritische vragen gesteld. Uiteindelijk hebben de ministeries van Justitie en OCW op 10 maart jl. een nieuw voorstel in consultatie gebracht voor een aanpassing van de filmrechtparagraaf. Deze voorstellen waren als volgt:

1. Vermoeden van overdracht blijft behouden in ruil voor billijke vergoeding

Het wettelijk vermoeden van overdracht van rechten aan de producent blijft gehandhaafd, in ruil waarvoor makers en uitvoerende kunstenaars recht hebben op een niet voor afstand vatbare billijke vergoeding. Deze vergoeding mag worden afgekocht.

2. Uitzondering voor componisten en tekstdichters geschrapt

De rechten van componisten en tekstdichters die speciaal voor een filmwerk de muziek maken, vallen nu ook onder het vermoeden van overdracht aan de producent (deze waren eerder altijd uitgezonderd). Volgens de toelichting is er onvoldoende aanleiding om het van oudsher bestaande onderscheid te blijven maken tussen filmmuziekauteurs en filmauteurs.

3. Aanvullende proportionele vergoeding voor hoofdmakers

De makers en uitvoerende kunstenaars die een 'wezenlijke bijdrage van scheppend karakter' hebben geleverd aan een filmwerk hebben aanvullend recht op een proportionele vergoeding wanneer hun werken wordt 'medegedeeld aan het publiek per draad of draadloos' waar- onder 'terbeschikkingstelling'. Hieronder vallen alle vormen van uitzending, openbare vertoning (met uitzondering van bioscoop) en on-demand-exploitatie. Onder de wezenlijke makers worden 'in ieder geval' de hoofdmakers (zoals de scenaristen en regisseurs) en de hoofdrolspelers verstaan.

4. Collectieve incasso proportionele vergoeding bij eindexploitant

De eindexploitant is de proportionele vergoeding verschuldigd en deze vergoeding kan uitsluitend worden geïnd door 'representatieve rechtspersonen die zich ingevolge hun statuten ten doel stellen de belangen van makers te behartigen door de uitoefening van dat recht.' Hiermee worden collectieve beheersorganisaties bedoeld.

5. Hoogte proportionele vergoeding

De hoogte van de proportionele vergoeding dient in verhouding te staan tot de inkomsten van de eindexploitant. Daarbij ligt het volgens het voorstel voor de hand dat de vergoeding de vorm heeft van een percentage van de inkomsten, dat maximaal 10%

zou mogen zijn. Eventuele geschillen dienen geregeld te worden bij de Geschillencommissie die is ingesteld door de Wet Toezicht Collectieve Beheersorganisaties.

6. Nadere regelgeving

Bij Algemene Maatregel van Bestuur kunnen vervolgens nadere regels worden gegeven ten aanzien van de uitoefening van het recht op een proportionele vergoeding. Daarin zou bijvoorbeeld bepaald kunnen worden dat de betrokken cbo's en exploitanten zo goed mogelijk samenwerken (one-stop-shop).

Reacties consultatievoorstel

NORMA heeft samen met de andere PAM-partijen op 9 april jl. gereageerd op het consultatievoorstel. We hebben daarin allereerst verheugd vastgesteld dat het voorstel tegemoet komt aan de PAM-uitgangspunten, namelijk collectieve incasso van de proportionele vergoeding bij de eindexploitant. Wel heeft PAM een aantal wensen uitgesproken om het voorstel op punten te verduidelijken dan wel aan te passen. Hieronder een uiteenzetting van de belangrijkste opmerkingen:

1. De proportionele vergoeding zou ook betrekking moeten hebben op bioscoopexploitatie. In het voorstel is deze exploitatie daarvan uitgezonderd en PAM heeft altijd gepleit dat de proportionele vergoeding voor bioscoopexploitatie ook collectief bij de eindexploitant geïnd zou moeten worden, omdat deze vergoeding anders in de praktijk nog steeds kan worden afgekocht.
2. In het voorstel wordt niet aangegeven over welke inkomsten de proportionele vergoeding zal moeten worden afgedragen. PAM pleit voor een aandeel van de bruto inkomsten (en niet netto).
3. Er ontbreekt een definitie van 'representatieve rechtspersoon' in het voorstel. Om zekerheid te creëren over welke organisaties bevoegd zijn om de proportionele vergoeding te incasseren en

te verdelen, pleiten we ervoor dat de PAM-cbo's hiervoor bij wet (via een AMvB) zullen worden aangewezen.

4. Er zouden meer garanties moeten komen voor (een voorschot op de) betaling van de proportionele vergoeding door exploitanten wanneer er geen (snelle) overeenstemming wordt bereikt. De situatie zou namelijk voorkomen moeten worden dat partijen jarenlang juridische procedures moeten voeren over tarieven, waardoor geen vergoeding voor de rechthebbenden kan worden geïncasseerd.
5. In het voorstel mist nog een plicht voor eindexploitanten om informatie te verstrekken over het gebruik van filmwerken en de relevante inkomsten die daarmee worden gegenereerd. Collectieve beheersorganisaties hebben deze informatie nodig voor het vaststellen van tarieven enerzijds en voor een deugdelijke verdeling van de vergoeding aan rechthebbenden anderzijds.

Uit de reacties van andere partijen blijkt dat niet iedereen het helemaal eens is met het consultatievoorstel. Zo heeft Buma zich om voorstelbare redenen bijvoorbeeld verzet tegen het schrappen van de uitzondering voor filmcomponisten.

Verder lijkt het uitgangspunt voor een collectieve uitoefening van de proportionele vergoeding bij de eindexploitant voor scenario-schrijvers, regisseurs en (hoofd) uitvoerende kunstenaars op hoofdlijnen wel te worden gedragen, maar over de uitwerking verschillen partijen van mening.

Eind juni wordt de beantwoording van de laatste Kamervragen door de regering verwacht, samen met het definitieve voorstel voor aanpassing van artikel 45d Aw.

NORMA zal zich in PAM-verband blijven inzetten zodat er uiteindelijk een werkbare regeling in de wet komt. ●

Het Spanje-model uitgelicht

Het consultatievoorstel over de filmrechtparagraaf lijkt voor een deel te zijn geïnspireerd op het wettelijke systeem zoals dat in Spanje wordt toegepast. Daar hebben alle uitvoerende kunstenaars recht op een ‘billijke’ vergoeding wanneer hun prestaties in filmwerken openbaar worden gemaakt via uitzending, heruitzending, openbare vertoning (waaronder bioscoop) en on-demand-diensten. Deze vergoeding dient collectief bij de eindexploitant te worden geïncasseerd. De Spaanse zusterorganisatie van NORMA, AISGE, incasseert deze vergoeding voor de uitvoerende kunstenaars die in filmwerken te zien zijn. In 2013 heeft AISGE voor deze rechten bijna 30 miljoen euro aan vergoedingen geïncasseerd! Wij vroegen aan José María Montes (hoofd juridische en internationale zaken) van onze Spaanse zusterorganisatie hoe het systeem in de praktijk werkt.

TEKST MAAIKE BOOMSTRA BEELD J.W. DE BLOK

Wanneer zijn deze rechten in Spanje wettelijk ingevoerd?

In 1995, naar aanleiding van de invoering van de Europese verhuur- en leenrechtlijn. Deze richtlijn bepaalt dat muzikanten recht hebben op een billijke vergoeding bij openbaarmaking van hun prestaties op commerciële fonogrammen (in Nederland incasseert Sena bijvoorbeeld deze vergoeding namens de producenten en musici, red.).

De Spaanse wetgever besloot deze bescherming uit de richtlijn niet alleen te beperken tot muzikanten, maar ook uit te

breiden naar acteurs en andere uitvoerende kunstenaars wiens prestaties zijn vastgelegd in audiovisuele werken. Daarvoor bepaalde de Spaanse wetgever dat wanneer de uitvoerende kunstenaar zijn rechten voor uitzending en andere vormen van ‘mededeling aan het publiek’ aan de filmproducent heeft overgedragen, hij recht behoudt op een niet contractueel weg te tekenen vergoeding van de eindexploitant die de filmwerken aan consumenten aanbiedt. Deze vergoeding kan uitsluitend worden geïncasseerd en verdeeld door een collectieve beheers-

organisatie. AISGE werd hiervoor wettelijk aangewezen.

Hoewel sommige eindexploitanten zich voor de rechter hebben verzet tegen deze bepaling met het argument dat de Spaanse wetgever buiten de grenzen van de richtlijn zou zijn getreden, heeft het hoogste gerechtshof in Spanje bevestigd dat de Europese richtlijn voorziet in minimumbescherming. De Spaanse wetgever mocht dus verdergaande bescherming bieden aan de uitvoerende kunstenaars dan noodzakelijk is volgens de richtlijn.

Dit systeem werd vervolgens in 2006, naar aanleiding van de implementatie van de Europese Auteursrechtlijn en op verzoek van AISGE, wettelijk uitgebreid naar de on-demand-rechten. De praktijk liet namelijk zien dat uitvoerende kunstenaars deze rechten (ook wel het terbeschikking-stellingsrecht genoemd) integraal aan de producent overdroegen zonder dat daarvoor een redelijke vergoeding aan de uitvoerende kunstenaar werd betaald. Het lag daarom voor de hand om voor dit recht hetzelfde collectieve vergoedingssysteem door te voeren als voor uitzending en andere 'mededelingen aan het publiek'.

Met welke eindexploitanten heeft AISGE zoal overeenkomsten voor vergoedingen gesloten?

AISGE heeft inmiddels met een groot aantal eindexploitanten contracten gesloten (al dan niet onder druk van langlopende juridische procedures) zoals met de federatie van Spaanse bioscopen, de landelijke en regionale televisiestations (zoals TVE en Telecinco) en verschillende media-aanbieders (zoals CANAL+ en Telefónica). Ook voor het gebruik in horecagelegenheden en tijdens vervoer (zoals bij luchtvaartmaatschappij Iberia voor het filmaanbod in vliegtuigen) incasseert AISGE een vergoeding. Met verschillende online aanbieders is AISGE nog in onderhandeling, maar heeft bijvoorbeeld vorig jaar met Apple een overeenkomst gesloten met betrekking tot hun on-demand-diensten.

'Ook voor het filmaanbod in vliegtuigen incasseert AISGE een vergoeding'

Hoe zijn de tarieven vastgesteld?

Spaanse collectieve beheersorganisaties zijn verplicht om algemene tarieven te stellen voor het gebruik van hun repertoire door eindexploitanten. Bij de vaststelling van de tarieven dient rekening te worden gehouden met de 'economische waarde' van het repertoire dat wordt gebruikt. Daarbij zijn de volgende criteria van belang:

- De waarde die het repertoire toevoegt vanuit het perspectief van de consument als ook vanuit het perspectief van de producent. Wat maakt dat de consument naar een bepaalde film kijkt? AISGE heeft in dat kader een onderzoek laten uitvoeren waaruit bleek dat de acteurs de voornaamste publiekstrekker zijn, meer dan andere rechthebbenden. Ook is onderzocht welke waarde de acteurs vanuit een kostenperspectief toevoegt aan het filmwerk in relatie tot het script, regie en muziekwerk. Hieruit bleek dat veruit het grootste deel van de productiebudgetten aan acteurs werd besteed.
- De vergelijking met de gehanteerde tarieven van cbo's, die andere rechthebbenden vertegenwoordigen.

Op basis van deze criteria hanteert AISGE een basistarief van 1,5% van de bruto inkomsten die voortvloeien uit het gebruik van het AISGE-repertoire door de eindexploitant. Dit tarief is inmiddels door verschillende rechterlijke instanties en de mededingingsautoriteit geaccepteerd als algemeen tarief.

Op basis van dit algemene tarief zijn verschillende tariefstructuren tot stand gekomen. Bij uitzending via de kabel wordt voor een basispakket televisie bijvoorbeeld een vast bedrag per abonnee gehanteerd, dit bedrag wordt verhoogd indien er aanvullende diensten worden geleverd waarbij meer repertoire dat AISGE beheert, wordt gebruikt.

Hoe worden de vergoedingen verdeeld?

Voor bepaald gebruik ontvangt AISGE rechtstreeks opgave van het gebruik van filmwerken door eindexploitanten, zoals bij on-demand-diensten. Daarnaast koopt AISGE gegevens van onafhankelijke instellingen die bepaald gebruik van filmwerken onderzoeken en registreren. AISGE pleit er bij producenten/eindexploitanten voor dat alle filmwerken unieke codes krijgen (ISAN), aangezien dat de verdeling aanzienlijk zal vergemakkelijken. Op basis van de gebruiksinformatie en haar repartitieregels, berekent AISGE vervolgens een bedrag per filmwerk. Vervolgens worden de filmwerken door een speciale afdeling bij AISGE bekeken om de tijd vast te stellen dat een uitvoerende kunstenaar in beeld

is. Op basis daarvan wordt hun aandeel vastgesteld en uitgekeerd.

Zijn jullie aangeslotenen tevreden over dit wettelijke systeem?

De Spaanse overheid heeft in 2009/2010 een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder alle rechthebbenden, als onderdeel van een evaluatie van het collectief beheer in Spanje. Hier kwam uit naar voren dat de aangeslotenen van AISGE het meest tevreden zijn met hun collectieve beheersorganisatie,

aangezien deze als zeer transparant wordt ervaren, lage administratiekosten hanteert en investeert in een speciaal fonds voor aangeslotenen van AISGE. Dat fonds biedt acteurs en andere uitvoerende kunstenaars steun en advies op het gebied van werk, inkomen en gezondheid en voorziet eveneens in speciale (educatieve) programma's, zoals cursussen en masterclasses.

Het wettelijke vergoedingsrecht heeft ervoor gezorgd dat de uitvoerende kunstenaars

in Spanje in ieder geval verzekerd zijn van redelijke vergoedingen voor de openbaarmaking van hun bijdragen in filmwerken. NORMA heeft goede hoop dat Nederland dit voorbeeld uiteindelijk zal volgen. ●

‘Auteurs en uitvoerende kunstenaars hebben natuurlijk nog steeds structureel een zwakke onderhandelingspositie.’

Professor Bernt Hugenholtz is hoogleraar informatierecht en directeur van het IViR, het Instituut voor Informatierecht van de Universiteit van Amsterdam. Het IViR en Bernt Hugenholtz stonden aan de wieg van het auteurscontractenrecht, het recht dat contracten tussen auteurs of uitvoerende kunstenaars en exploitanten regelt. Immers, de basis voor het wetsvoorstel auteurscontractenrecht is in 2004 gelegd met het rapport van het IViR naar aanleiding van het onderzoek in opdracht van WODC (Ministerie van Justitie), getiteld “Auteurscontractenrecht: naar een wettelijke regeling?”. Dat wetsvoorstel ligt inmiddels bijna twee jaar bij de Tweede Kamer; recent is daarnaast een belangrijke wijziging van het filmrecht voorgesteld. NORMA vroeg Bernt Hugenholtz naar het tot stand komen van – en zijn visie op – het huidige wetsvoorstel auteurscontractenrecht.

TEKST OLGA MEIJER BEELD SHAW FOTOGRAFIE

De wet auteurscontractenrecht kent een nogal turbulente voorgeschiedenis. Het IViR-rapport is al in 2004 verschenen, waarom heeft het tot 2010 geduurd voordat er daadwerkelijk een voorontwerp van de wet was opgesteld?

In werkelijkheid heeft het nóg langer geduurd. Het IViR rapport was namelijk een vervolg op mijn oratie ‘Sleeping with the enemy’ uit 1999, waarin ik al opriep tot het regelen van het auteurscontractenrecht, omdat auteurs structureel slecht werden behandeld door de exploitant. Indertijd heb ik ook al suggesties gedaan voor wat die regeling zou moeten inhouden.

Een belangrijke oorzaak voor het tijdsverloop is de samenstelling van de toenmalige Commissie Auteursrecht, het adviescollege van de minister van Justitie. Binnen de gelederen van die Commissie was niet iedereen even enthousiast over het idee, wat tot vertraging in de advisering door de Commissie leidde. Men onderkende wel de noodzaak van een auteurscontractenrecht, maar vond de voorstellen van het IViR op een aantal punten te ver gaan. Overigens heb ik de bewuste vergaderingen van de Commissie, waar ik toen ook al lid van was, niet actief mogen meemaken. Men achtte mijn betrokkenheid te groot omdat ik de auteur was van het rapport. Daarnaast

heeft het dossier bij het ministerie ook stil gelegen. Het auteurscontractenrecht is natuurlijk niet erg aan actualiteit gebonden waardoor het door het ministerie niet altijd geprioriteerd is. De plannen waren er al lang, wat ook blijkt uit de opdracht voor het rapport, maar er kwamen steeds zaken tussen en het ministerie heeft uiteraard maar beperkte capaciteit.

Uiteindelijk werd in 2010 een versie van de wet in consultatie gebracht die ook voor veel vertraging heeft gezorgd. Die versie week behoorlijk af van het IViR-rapport, met een regel van onoverdraagbaarheid van het auteursrecht: tijdens het leven van de

auteur zou hij alleen maar licenties mogen verlenen en dan ook nog voor de duur van maximaal vijf jaar. Dat model, ontleend aan het Duitse auteursrecht, heeft voor veel consternatie en vertraging gezorgd. Dat was niet zo verstandig omdat daarmee de verhoudingen op scherp werden gezet, het was een té dogmatisch voorstel. Het uiteindelijk wetsvoorstel van 2012, dat er nu ligt, lijkt veel meer op ons voorstel uit 2004.

‘Ik verwacht dat de wet een normatief effect heeft op het handelen in de markt.’

Welke belangrijke elementen zijn dan uit het IViR-rapport overgenomen in het uiteindelijke wetsvoorstel van 2012 en welke elementen niet?

Er zijn toch aardig wat voorstellen uit het IViR-rapport overgenomen in het huidige wetsvoorstel: de bestsellerbepaling, de non-usus regeling en de geschillenregeling (zie dit NORMA Nieuws p. 10 red.). Ook waren wij kritisch over de gebruikelijke buy-out in de praktijk van het filmcontractenrecht en die buy out is met dit wetsvoorstel grotendeels verdwenen.

Wat wel anders is in het wetsvoorstel, is het algemene recht op een billijke vergoeding. Dat achtten wij in 2004 een brug te ver, ook omdat het nogal afwijkt van een

basisbeginsel van het privaatrecht, namelijk dat de prijsvorming vrij is. Wij durfden dat toen niet voor te stellen, ondanks het feit dat wij wel voorstander van een recht op een billijke vergoeding waren. Dat het nu wél politiek haalbaar lijkt, is een positieve ontwikkeling. Er is nu ook veel meer consensus, ook bij de natuurlijke tegenstanders van dit wetsvoorstel, over dat er regels voor auteursrechtelijke contracten moeten komen. Het is minder controversieel dan het in 2004 was, dat is wel een verdienste van de discussie.

Uit het rapport komt naar voren dat het noodzakelijk is om de positie van de auteur, ten opzichte van de gebruiker van zijn werk, te versterken. Biedt het huidige wetsvoorstel ‘de oplossing’?

Nee, dan overschat je de rol van het recht. Het recht kan alleen een duw in de goede richting geven.

Hopelijk heeft de wet tot gevolg dat er meer rekening wordt gehouden met de positie van de auteur en van de uitvoerende kunstenaar en dat de exploitant zich realiseert dat hij zich niet zomaar alle rechten kan toe-eigenen voor een fooi. Ik verwacht dan ook dat de wet een normatief effect heeft op het handelen in de markt. Maar ik verwacht niet dat door de wet alle problemen in één keer zijn opgelost, er zal ondanks dit wetsvoorstel nog steeds sprake blijven van een scheve onderhandelings situatie. Auteurs en uitvoerende

kunstenaars hebben natuurlijk nog steeds structureel een zwakke onderhandelingspositie, soms zelfs helemaal géén onderhandelingspositie. Dus er zal altijd wel misbruik van gemaakt worden. Wat dit wetsvoorstel doet, is de mogelijkheid bieden om een stokje te steken voor de zeer oneerlijke praktijken. Als je belazerd bent, dan kun je daar nu juridisch iets aan doen. Maar of een acteur of auteur daar ook echt toe over zal gaan, is wat

anders. Die wil natuurlijk zijn of haar relatie met de opdrachtgever niet op het spel zetten. Er blijft dus altijd sprake van afhankelijkheid en dat kun je met het systeem van de huidige wetsvoorstel niet definitief doorbreken. Hopelijk leidt het wel tot een betere contractspraktijk. Een auteur of uitvoerende kunstenaar kan nu immers verwijzen naar de wet en stellen dat hij voor sommige zaken echt niet kan tekenen. Dat helpt wel.

Waar ik echt op hoop in een volgend stadium, en waar je als auteur of acteur veel meer aan hebt, is dat er goede modelcontracten ontwikkeld gaan worden die voor beide kanten eerlijke rechten en plichten in het leven gaan roepen. Dat werd ook al voorgesteld in het IViR-rapport. Het modelcontract is een heel belangrijk instrument, misschien nog wel belangrijker dan wetgeving. Hopelijk zullen naar aanleiding van dit wetsvoorstel nieuwe

initiatieven in die richting worden ontwikkeld en komen er voor alle sectoren modelcontracten.

Onlangs is de nieuwe tekst met betrekking tot het filmrecht in consultatie gebracht (zie p. 10 van dit NORMA Nieuws red.). Indertijd heeft het IViR gepleit om de buy-out af te schaffen, en een specificatieplicht in te voeren, maar artikel 45d verder ongemoeid te laten. Kunt u zich vinden in het model zoals nu in de consultatietekst wordt voorgestaan?

Die buy out is inderdaad, althans voor de hoofdmakers, afgeschaft en ingevuld door een vergoedingsrecht dat rechtstreeks tegen de exploitanten kan worden ingeroepen. Dat vind ik een heel mooi model. Wij zijn in ons rapport niet heel uitvoerig ingegaan op het filmrecht, het rapport handelde over het auteurscontractenrecht in algemene zin. Filmrecht is zo'n specifiek en gespecialiseerd gebied, daar hadden we dan een separate studie aan moeten wijden. Dit voorstel komt dan ook niet van ons maar is het resultaat van goed lobbywerk van PAM. PAM heeft dit model in het 'Pamflet' en ook in andere stukken voorgesteld en dat is nu terecht omarmd door het Ministerie. Er is ook aan de producentenkant wel steun voor dus het zou wel eens kunnen gaan lukken om het PAM-model in de wet vastgelegd te krijgen.

Ik ben er voorstander van, ik geloof inderdaad dat die billijke vergoeding alleen geoperationaliseerd kan worden als je de entiteit

waar het geld verdiend wordt aansprakelijk maakt voor het betalen daarvan. In het huidige recht is de producent daarvoor aansprakelijk maar die is niet de feitelijke exploitant van het filmwerk. Dat is altijd een beetje een scheve situatie geweest.

Ook de verplichting tot collectief beheer is zeer belangrijk, daarmee wordt ook daadwerkelijk een onderhandelingspositie gecreëerd. Dat is ook dringend nodig, gezien de RODAP-perikelen van de afgelopen jaren. Het lukte de afgelopen jaren niet om de kabelgelden, die tot een paar jaar geleden een vaste bron van inkomsten waren, terug te krijgen naar de filmmakers of überhaupt bij de acteurs te krijgen. Door deze aanpassing van dit wetsvoorstel gaat die geldstroom hopelijk wel weer op gang komen. Dat vind ik volkomen terecht, ik heb met verbazing gezien hoe eerst de kabelbranche en vervolgens de Hoge Raad daar gewoon maar een streep door heeft gezet.

Tot slot: het IViR bestaat dit jaar 25 jaar en viert dat begin juli met het internationale congres 'Information Influx'. Wat staat er zoal op het programma?

Het is een twee en een halve daags internationaal congres, waar een groot aantal prominente buitenlandse sprekers het woord voert. Het meest interessant is een groot aantal workshops over allerlei deelonderwerpen. Het programma is eigenlijk de onderzoeksagenda van het IViR voor de komende jaren. We kijken niet terug maar

vooruit, naar wat wij voor het informatie-recht interessante vragen vinden voor de toekomst. We doen dat zoveel mogelijk multidisciplinair, wat ook aansluit bij de manier waarop het IViR de afgelopen jaren heeft gewerkt. Het IViR doet steeds meer samen met economen, sociologen en geesteswetenschappers en andere disciplines, dat staat ook centraal in dit congres. Een greep uit de onderwerpen die aan de orde komen: Massadigitalisering, de toegang tot archieven, online handhaven van het auteursrecht, open content en het legalisering van file-sharen. Uiteraard komen

ook niet auteursrechtelijk onderwerpen aan bod, het is immers het Instituut voor Informatierecht, zoals privacy, uitingsvrijheid en cybersecurity waarbij uiteraard het af luisteren door NSA aan de orde komt.

Met dank aan NORMA natuurlijk, die een bijdrage aan het congres heeft geleverd. ●

<http://informationinflux.org>

Vergadering van Aangeslotenen: maandag 7 juli 2014

Op 7 juli aanstaande vindt onze jaarlijkse Vergadering van Aangeslotenen plaats. U bent **vanaf 17.00 uur** weer van harte welkom in **Het Ketelhuis, Westerpark Amsterdam**. Naast de gebruikelijke onderwerpen zal ook MyNORMA aan bod komen: na een grondige voorbereiding gaan we binnenkort LIVE!! Tijdens de vergadering leggen we u graag de voordelen uit en laten we zien hoe het werk.

Na de vergadering is er traditioneel gelegenheid om onder het genot van een hapje en een drankje na te praten.

U komt toch ook weer?!

SCAPR General Assembly 2014: een oer-Hollands onderonsje

Terwijl buiten de Amsterdamse lente in alle hevigheid losbarstte, vond afgelopen mei onder de tot congrescentrum omgebouwde gewelven van de 15e-eeuwse Sint Olofskapel de jaarlijkse General Assembly van SCAPR (Societies' Council for the Collective Management of Performers' Rights) plaats.

TEKST NELLEKE RAUDENBUSCH BEELD SHAW FOTOGRAFIE

Deze koepelorganisatie is opgericht in 1986 en bestaat uit maar liefst 52 naburige rechtenorganisaties die in totaal meer dan 1 miljoen musici, acteurs en andere uitvoerende kunstenaars uit 42 landen wereldwijd vertegenwoordigen. SCAPR heeft als belangrijkste doelstelling het optimaliseren

van de internationale uitwisseling van naburige rechtengelden en alle technische, praktische en juridische aspecten die daarbij komen kijken.

Hoewel verdwaalde zonnestralen vanachter de verduisterde kerkvensters uitnodigend

op het internationale gezelschap neerscheenen, bleef de aandacht er tijdens het door NORMA en Sena gezamenlijk georganiseerde congres goed bij. Er werd uitvoerig gesproken over uiteenlopende onderwerpen: er stonden namelijk ingrijpende besluiten op de agenda die van alle zusterorganisaties

een financieel offer vragen om de internationale uitwisseling uiteindelijk in een stroomversnelling te kunnen brengen.

VRDB

Belangrijkste speerpunt dit jaar was de ontwikkeling en implementatie van VRDB, een database waarin het gehele oeuvre van elke afzonderlijke performer staat geregistreerd en die de grensoverschrijdende uitwisseling van vergoedingsgelden tussen naburige rechtenorganisaties onderling zal faciliteren, vergemakkelijken en bovenal bespoedigen. Zoals meestal gaat ook hier de kost voor de baat uit en zullen de verschillende rechtenorganisaties eerst diep in de buidel moeten tasten om gezamenlijk een systeem op poten te zetten dat er in het belang van de aangesloten uitvoerende kunstenaars voor kan zorgen dat de geldkraan vanuit

het buitenland in de nabije toekomst verder kan worden opengedraaid en volop zal gaan stromen. Op microniveau maken rechthebbenden door invoering van VRDB binnenkort grotere kans op vergoedingen voor hun medewerking aan producties die in het buitenland op radio en televisie te horen en te zien zijn geweest, wat uiteraard een belangrijk streven is van elke rechtenorganisatie wereldwijd. Alle aanwezige delegaties waren het er dan ook roerend over eens dat VRDB zo snel mogelijk gebouwd moet worden en dat de kosten hiervoor gemeenschappelijk gedragen zullen worden, uiteraard rekening houdend met de draagkracht van elke afzonderlijke organisatie. Door de gezamenlijke database zijn enorme efficiency voordelen te behalen. Zo keert NORMA op dit moment al aan meer dan 20 zusterorganisaties gelden uit, maar niet alle

buitenlandse zusterorganisaties zijn daartoe in staat. Door VRDB zal NORMA ook in staat zijn om veel meer gelden in het buitenland te incasseren tegen geringere inspanning dan nu het geval is. Ook NORMA heeft het volste vertrouwen in de creatieve slagkracht van haar aangeslotenen buiten de eigen landsgrenzen en heeft zodoende tijdens de General Assembly van SCAPR aangegeven mee te willen werken aan de totstandkoming van VRDB. In de komende uitgaven van NORMA Nieuws zullen we u op de hoogte houden van de ontwikkelingen rondom deze database voor het uitwisselen van repertoire.

Samenwerking en ontwikkeling

Terwijl onze buitenlandse gasten genoten van boterbabbelaars en ander oer-Hollands lekkers, kwam vervolgens ook een ander speerpunt van SCAPR aan de orde: het uitbreiden van de samenwerking naar landen die vooralsnog buiten de scope van SCAPR vallen. In de huidige samenstelling van SCAPR zijn vooral Westerse landen sterk

vertegenwoordigd en om daar verandering in te brengen probeert de hiervoor speciaal in het leven geroepen Cooperation & Development Working Group een voet aan de grond te krijgen in landen in onder meer Afrika, Azië en Zuid-Amerika. Aan het uitbreiden van het SCAPR-areaal liggen niet alleen idealistische motieven ten grondslag. Het op mondiale schaal werken aan verbetering van de rechtspositie van uitvoerende kunstenaars is uiteraard een zeer nobel streven, maar er spelen ook economische belangen mee; indachtig het gokkersmotto 'hoe meer spelers er spelen, des te meer geld is er te verdelen en des te groter het aantal spelers dat uiteindelijk uitbetaald zal worden'. Daarnaast kunnen projecten als

VRDB door schaalvergroting breder gedragen worden en werkt het 'samen staan we sterk' element als wapen in de strijd die in onze markt nu eenmaal al een feit is.

Stroopwafels

Na drie intensieve congresdagen gericht op internationale samenwerking om gezamenlijk hogere doelen te kunnen bereiken, mocht ook de innerlijke mens niet vergeten worden: omdat tulpenbollen mogelijk problemen zouden opleveren bij de douane kregen de deelnemers heerlijke verse Hollandse stroopwafels in bijpassend cadeaublik mee naar huis. Kortom: de SCAPR General Assembly 2014 had een positieve nasmaak met een oer-Hollands tintje. ●

Schema betalingen 2014

THUISKOPIE VIDEO

Thuiskopie video 2011 & 2012	3e kwartaal 2014
Thuiskopie video 2011	4e kwartaal 2014 (afsluitend)
Thuiskopie video 2012 & 2013	4e kwartaal 2014

THUISKOPIE AUDIO

Thuiskopie audio 2011 *	2e kwartaal 2014 (afsluitend)
Thuiskopie audio 2012 *	2e kwartaal 2014
Thuiskopie audio 2012 & 2013*	4e kwartaal 2014
Thuiskopie audio live claims 2012	4e kwartaal 2014
Thuiskopie audio orkesten 2012	4e kwartaal 2014
Thuiskopie audio hoorspelen 2012	4e kwartaal 2014

THUISKOPIE INTERACTIEF

Thuiskopie interactief 2011 & 2012	3e kwartaal 2014
Thuiskopie interactief 2011	4e kwartaal 2014 (afsluitend)
Thuiskopie interactief 2012 & 2013	4e kwartaal 2014

LEENRECHT VIDEO

Leenrecht video 2011 & 2012	3e kwartaal 2014
Leenrecht video 2011	4e kwartaal 2014 (afsluitend)
Leenrecht video 2012 & 2013	4e kwartaal 2014

LEENRECHT AUDIO

Leenrecht audio 2011 & 2012	3e kwartaal 2014
Leenrecht audio 2011	4e kwartaal 2014 (afsluitend)
Leenrecht audio 2012 & 2013	4e kwartaal 2014

LEENRECHT MULTIMEDIA

Leenrecht multimedia 2011 & 2012	3e kwartaal 2014
Leenrecht multimedia 2011	4e kwartaal 2014 (afsluitend)
Leenrecht multimedia 2012 & 2013	4e kwartaal 2014

ACHTERGRONDMUZIEK

Achtergrondmuziek 2011 & 2012	3e kwartaal 2014
Achtergrondmuziek 2011	4e kwartaal 2014 (afsluitend)
Achtergrondmuziek 2012 & 2013	4e kwartaal 2014

* De betaling die door Sena in opdracht van NORMA wordt uitgevoerd

De vermelde betalingsdata zijn prognoses. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend. Voor de betalingen wordt NORMA's verdeelsysteem VUIK gehanteerd.

KORT NIEUWS

Apple neemt op korte termijn koptelefoonmaker Beats over

Op het eerste gezicht lijkt dit vreemd, Apple levert immers al hun eigen hoofdtelefoons. Het gaat Apple vermoedelijk echter niet om de hoofdtelefoons. Beats heeft namelijk – in tegenstelling tot Apple zelf – een eigen streamingdienst van muziek.

Apple heeft het downloaden uit legale bron groot gemaakt met haar iTunes Store. Hierin kunnen gebruikers eenvoudig liedjes en albums tegen betaling downloaden. Inmiddels bieden zij ook films en boeken aan. iTunes is al jarenlang de meest populaire bron voor online exploitatie van muziek. De streamingdiensten van onder meer Google en met name Spotify nemen snel aan populariteit toe. Met de streamingdienst van Beats wil Apple graag aanhaken bij die trend.

Naar verluidt is er 2,3 miljard euro gemoeid met de overname.

Makkelijker toegang tot iTunes via NORMA

Onlangs heeft NORMA de voorwaarden van haar iTunesdienst gewijzigd. Een artiest of vertegenwoordiger hoeft niet langer de machtigingen van de meewerkende musici aan NORMA te overleggen bij het aanmelden van tracks.

Dat betekent natuurlijk wel nog steeds dat de artiest of vertegenwoordiger over de toestemming van de meewerkende musici moet beschikken! Als u gebruik maakt van NORMA's iTunesdienst vrijwaart u NORMA dan ook tegen aanspraken van meewerkende musici en andere mogelijke rechthebbenden. Aparte machtigingen zijn dus niet meer nodig. Daardoor kunt u eenvoudig en snel via NORMA uw tracks op iTunes laten zetten. Voor meer informatie kunt u contact met ons opnemen via: itunes@stichtingnorma.nl

Voorstel vergoedingsrecht voor kabeldoorgifte door Belgische senaat aangenomen

In de vorige editie van het NORMA Nieuws hebben we u geïnformeerd over een Belgisch wetsvoorstel dat o.a. voorziet in een nieuwe collectieve vergoedingsregeling voor uitzending via de kabel. Dit voorstel is eind maart jl. door de Belgische senaat behandeld. Vastgesteld werd dat verandering nodig was, omdat de vergoeding voor kabeldoorgifte niet altijd bij rechthebbenden terechtkomt. De auteur of uitvoerende kunstenaar kan onder het nieuwe voorstel zijn toestemming voor kabeldoorgifte nog wel overdragen aan de producent, maar zijn recht op een vergoeding niet meer. De vergoeding kan vervolgens alleen door collectieve beheersorganisaties worden geïncasseerd. De senaat overweegt verder: "Op die manier verzekeren we dat de auteurs, acteurs, muzikanten, het geld krijgen waar ze recht op hebben zonder dat de exploitatie via de kabel in het gevaar komt. Op deze manier lossen we ook het enorme bewijsprobleem op waar de beheersvennootschappen (collectieve beheersorganisaties red.) mee kampen. Op dit moment moeten zij namelijk hun beheer van de kabelrechten per productiecontract bewijzen. Met onze wetswijziging is deze onmogelijke opdracht voltooid verleden tijd."

De aanpassingen van het Belgische auteursrecht is in de senaat uiteindelijk met 89 stemmen aangenomen, 34 onthoudingen en geen tegenstemmen.

Digitalisering van bioscopen geeft consument meer keuze

Sinds 2012 zijn alle bioscopen in Nederland van ouderwetse analoge projectoren overgestapt naar digitale projectoren.

Uit recent onderzoek van Stichting Filmonderzoek blijkt dat het aantal voorstellingen per zaal met 16% is gestegen. Dit komt onder meer doordat digitalisering het proces van programmeren van films voor bioscopen flexibeler maakt op zowel logistiek als financieel vlak. Zo kunnen bijvoorbeeld ook opera- en theaterregistraties in de bioscoop worden bekeken. Voor onafhankelijke filmdistributeurs heeft de digitalisering voordelen. Zij kunnen hun films nu goedkoper in meerdere bioscopen in première laten gaan vanwege het feit dat tegen geringe meerkosten kopieën van de film kunnen worden uitgebracht. Daarnaast worden er sinds de digitalisering meer filmtitels uitgebracht. In 2012 zijn ruim 20% meer films in première gegaan dan in 2010. Vooral Nederlandse en Europese films hebben daarvan geprofiteerd.

Nieuwe filmregeling in Nederland in de maak

In het vorige NORMA Nieuws is bericht over een geplande investering van € 20 miljoen door de overheid in de Nederlandse filmindustrie.

Vlak voor het ter perse gaan van die editie heeft de verantwoordelijke minister (Bussemaker, PvdA, Onderwijs Wetenschap en Cultuur), haar plannen bekendgemaakt voor de uitvoering van die investering. Er is gekozen voor een zogenaamd cash-rebate stelsel. Aangezien het stelsel op goedkeuring wacht van de Europese Commissie, is er nog niet alles bekend over de regeling. De uitgangspunten zijn echter wel al geformuleerd.

De regeling beoogt de positie van de Nederlandse filmproductie te versterken ten opzichte van buitenlandse producenten. De bedoeling is dat financiers van filmproducties 30 % van hun investering zouden kunnen terug krijgen, zolang die investeringen hebben plaatsgevonden in Nederland. Voor de teruggave geldt een maximum van 1 miljoen euro.

In aanmerking komen speelfilms, documentaires en lange animatiefilms die in Nederlandse bioscopen worden geëxploiteerd. Het filmfonds zal deze regeling uitvoeren.

Kamerleden hebben wisselend gereageerd op de aankondiging. Wanneer (en in welke vorm) de regeling in werking zal treden is nog niet bekend.

VOD-aanbieders worden producenten

Het lijkt een trend te worden onder aanbieders van Video-On-Demand (VOD) om zelf series en films te produceren, die vervolgens exclusief bij de betreffende VOD-aanbieder kunnen worden bekeken. Dat is een mooie manier voor aanbieders om hun diensten te onderscheiden van die van anderen, maar tegelijkertijd ook te investeren in nieuwe producties. Zo produceerde de Amerikaanse online aanbieder van films en series Netflix onder meer de succesvolle series House of Cards en Hemlock Grove. Van beide series is tevens een tweede seizoen uitgebracht. Nu gaat ook de

Nederlands concurrent Videoland, vorig jaar overgenomen door RTL, haar eigen televisieseries produceren die onderdeel worden van haar VOD-aanbod. Binnenkort zal zij een abonnementsvorm uitbrengen, waarbij, à la Netflix, onbeperkt films en series kunnen worden bekeken voor een vast bedrag per maand. Deze zal eerst in testvorm toegankelijk zijn voor 150.000 voorinschrijvers, waarna het landelijk zal worden uitgerold. Ook Netflix heeft aangegeven dat zij overweegt om in Nederland zelf series te ontwikkelen. Of dit daadwerkelijk doorgaat is echter nog niet zeker.

Genomineerden Gouden Notekraker 2014

Eind september is het weer tijd voor de uitreiking van de Gouden Notekrakers, dé prijs van collega's voor collega's. De genomineerden zijn bekend en vanaf dit moment kunnen alle NORMA- en Sena-aangeslotenen hun stem uitbrengen op hun favoriet. Vorig jaar gingen Annet Malherbe en Racoon met de prijs naar huis en ook dit jaar hebben we weer een imposante lijst van genomineerden.

TEKST MARJAN FEIKEN (MET MEDEWERKING VAN CEES GOG)

Genomineerd voor de Gouden Notekraker 2014 zijn:

Televisie:

Maarten Heijmans
Rifka Lodeizen
Daan Schuurmans

Muziek:

Wouter Hamel
Tim Knol
Mr. Probz

De nominatiecommissie heeft uitvoerig gesproken over spraakmakende televisie en muziek in de afgelopen periode en heeft op basis van onderstaande motivaties gekozen voor deze genomineerden:

Televisie

Maarten Heijmans

Introductie

Maarten Heijmans studeerde in 2007 af aan de Amsterdamse Toneelschool. Hij schrijft zelf stukken en speelde in diverse producties als *Op Hoop van Zegen* bij Het Toneel Speelt en in 2010 *Thaibox Verdriet* bij De Toneelmakerij. Afgelopen theaterseizoen was hij te zien in de voorstellingen

Expats, *De Wijze Kater* en in *Les Enfants du Paradis*.

Heijmans verscheen op televisie in o.a. *Single* (NET5), *Klokhuis* (NTR), *TiTaTovenaar* (Z@pp) en *SpangaS* (NCRV). Ook in *Soldaat van Oranje – de musical*, speelt hij een rol. Momenteel vertolkt hij de rol van de Russische danser Vaslav Nijinski in de voorstelling *Vaslav*, naar het waargebeurde verhaal over deze wereldberoemde balletdanser.

Nominatie

Heijmans is genomineerd voor zijn rol in *Ramses* (AVRO). Hij heeft zijn rol van Shaffy die energie, muzikaliteit en losbandigheid meegegeven die bijkans alleen Ramses Shaffy himself bezat. Een monument van een tv-roll!

Maarten Heijmans (foto: Rudy Hellewegen)

Rifka Lodeizen (foto: Leoni Ravestein)

Daan Schuurmans (foto: Bonita Postma)

Rifka Lodeizen

Introductie

Rifka Lodeizen werd ontdekt door regisseur Eddy Terstall en speelde in veel van zijn films een prominente rol, waaronder in *Simon* (2004 een Gouden Kalf nominatie). Het grote publiek leerde haar kennen door tv-rollen in *Unit 13*, *Baantjer* en *Keyzer & De Boer Advocaten*. In haar lange lijst credits staan ook televisieproducties als *De Aanklacht* (AVRO), *Mevrouw de minister* (VPRO) en *Overspel* (VARA) waarvoor ze in 2012, na eerder in 2009 met de film *Kan door de huid heen*, opnieuw een Gouden Kalf won.

In het theater speelde zij onder meer in het stuk *De bittere tranen* van Petra von Kant.

Nominatie

Lodeizen is genomineerd voor haar rol in de serie *Overspel* (VARA) van Frank Ketelaar. Zij levert in *Overspel* een rol af die zich laat omschrijven als: gekund ingebed in een mooi naturel en die ook nog op de juiste momenten de broodnodige charme aan de dag weet te leggen.

Daan Schuurmans

Introductie

Daan Schuurmans brak door met rollen in tv-series als *Westenwind* en de populaire tienerfilm *Costa!* Daarna volgden *Keyzer & De Boer Advocaten* en de thriller-series *Bellicher: de macht van meneer Miller* en *Cel*. Voor zijn rollen in *Bernhard*, *Schavuit van Oranje* en *Annie M.G.* ontving hij een

Beeld en Geluid Award. Schuurmans had ook belangrijke rollen in succesvolle films, zoals *Het Diner*, *Alles is Liefde*, *Het Geheim* en *De bende van Oss*. Ook op het toneel weet hij zich te onderscheiden in onder meer *Gijsbrecht van Amstel* en *King Lear*. In 2014 zal Schuurmans te zien zijn in de nieuwe RTL 4-serie *Nieuwe Buren*, naar het gelijknamige boek van Saskia Noort, en in het tweede seizoen van *Heer & Meester*.

Nominatie

Schuurmans is genomineerd voor zijn rol in *Heer & Meester* (MAX). Hij heeft al ontelbare malen bewezen dat hij het camera-acteren niet alleen beheerst, maar het ook nog kan laten overkomen als een schijnbaar moeiteloze prestatie. Zijn dragende rol in *Heer*

Wouter Hamel (foto: Sanja Marusic)

Tim Knol (foto: Jens van der Velde)

en *Meester* is een prachtige combinatie van charme verkregen door “geboorterecht” en zijn onlesbare dorst naar waarheidsvinding!

Muziek

Wouter Hamel

Introductie

Met pakkende, zelfgeschreven liedjes op het snijpunt van pop en jazz veroverd Wouter Hamel in 2007 in sneltreinvaart het hart van een groot publiek met zijn eerste album. De opvolger *Nobody's Tune* diept het geluid van Hamel muzikaal verder uit en brengt hem langs 50 theaters. De internationale release via het Engelse Decca Records voert Hamel met succes onder meer naar Azië en

verder Europa in. Ook zijn nieuwe album *Pompadour* wordt weer internationaal uitgebracht.

Nominatie

Niet alleen letterlijk maar ook op creatief vlak wordt door Hamel voortdurend onontgonnen gebieden verkend. Dat geldt ook voor zijn nieuwe album waarop net als bij live optredens zijn heldere geluid, perfecte timing en prachtige eigen sound opvallen.

Tim Knol

Introductie

Na het verschijnen van zijn titelloze debuut ging het hard met Tim Knol. De plaat kreeg lovende kritieken, de single *Sam* werd een hit. Nederland maakte kennis met Knol,

en was direct overtuigd van zijn talent. Dit bevestigde hij met *Days*, zijn tweede album. Hij speelde op grote festivals en in talloze club tours. Knol groeide uit tot een grote naam in de Nederlandse popmuziek. Naast muzikant, singer-songwriter en podiumbeest kent Nederland Knol ook uit het theater, waar hij dit voorjaar zijn eerste solovoorstelling speelde naar aanleiding van zijn derde plaat.

Nominatie

Knols derde album *Soldier On* getuigt op alle fronten van groei. In zijn songs lijkt hij de juk van zijn muzikale helden meer van zich af te hebben geschut en ook solo weet hij live bijzonder goed te overtuigen.

Mr. Probz (foto: Ilja Meefout)

Mr. Probz

Introductie

Mr. Probz, wordt door velen gezien als Nederlands beste singer-songrapper. Al voor de song *Waves*, dat zijn leven op een ander spoor heeft gezet, kreeg hij al erkenning door zijn rauwe Engelstalige hip hop-tracks en samenwerkingen met Amerikanen als Alchemist, Joe Budden en Raekwon en in Nederland met de Opposites.

Nominatie

Mr. Probz beschikt over een uitzonderlijk goede stem, natuurlijk flowende raps en hij is bovendien ook nog een uitmuntende, diverse songwriter. Zonder website en in eerste instantie zonder platenmaatschappij, weet hij in rap tempo de wereld te veroveren. ●

Stemmen

Wie de winnaars worden dat bepaalt u! Alle NORMA- en Sena-aangeslotenen kunnen vanaf nu hun stem uitbrengen via de website:
www.goudennotekraker.nl

Aanmelden avond

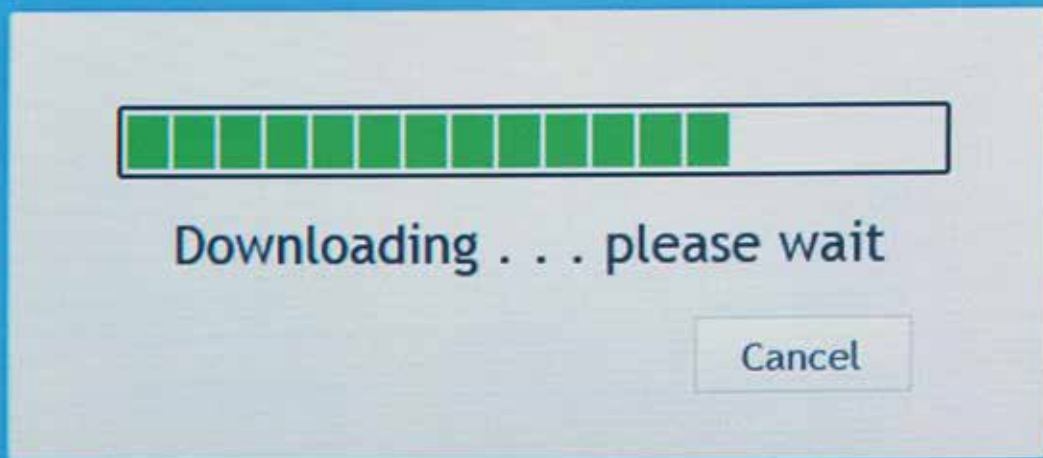
De feestelijke uitreiking bijwonen? Dat kan! Via www.goudennotekraker.nl kunt u zich voor de avond aanmelden! De uitreiking zal plaats vinden op maandag 29 september aanstaande; traditiegetrouw in Paradiso, Amsterdam.

De nominatiecommissie bestaat uit:

- **Erwin Angad-Gaur (voorzitter):** muzikant, secretaris van de Ntb, secretaris van NORMA en voorzitter van de Raad van Aangeslotenen van Sena.
- **Frederik de Groot:** acteur, producent en voorzitter van het NORMA-bestuur.
- **Koert Ligtermoet:** Oud-winnaar Gouden Notekraker (1993), lid van de Raad van Toezicht van Sena.

De commissie heeft bij de nominaties advies gekregen van de volgende personen:

- **Cees Gog:** directeur IMS (International Music Services)
- **Wisso Wissing:** Directeur NORMA

Downloadverbod en thuiskopiestelsel, wat is het verband

Op 10 april 2014 heeft het Europese Hof van Justitie bepaald dat ‘illegaal downloaden’ niet onder de thuiskopie-uitzondering mag worden toegestaan. Hierdoor geldt er nu in Nederland (net als in de meeste andere Europese landen) een verbod op downloaden uit illegale bron.

TEKST JOEY CRAMER

Hoe zat het ook alweer?

In principe mag een auteurs- of nabuurrechtelijk beschermd werk (zoals een liedje of een film) niet worden gekopieerd zonder toestemming van de rechthebbenden. In bijna alle Europese landen is er een uitzondering gemaakt voor kopieën die worden gemaakt voor eigen gebruik (de zgn. thuiskopieën). In dat geval is het wettelijk toegestaan om een

thuiskopie te maken, mits de Staat ervoor zorgt dat de rechthebbenden daarvoor een billijke vergoeding ontvangen. Deze billijke vergoeding wordt in de meeste gevallen betaald via een heffing op de dragers waarmee kan worden gekopieerd, zoals mp3-spelers en smartphones. Zoals vaker uiteengezet heeft Nederland ook een thuiskopiestelsel. Onder invloed van NORMA's juridische

procedure zijn de heffingen vanaf 2013 uitgebreid naar moderne dragers. In tegenstelling tot de meeste andere Europese landen, bestond er in Nederland tot voor kort echter geen verbod op het downloaden uit illegale bron, zoals via The Pirate Bay, Isohunt of nieuwsgroepen. De Nederlandse wetgever schaarde deze vorm van kopiëren namelijk onder het thuiskopiestelsel.

Het Europese Hof heeft dat nu verboden. Volgens het Hof mogen de kopieën uit illegale bron niet via de thuiskopieregeling worden gecompenseerd.

Brief Staatssecretaris

De verantwoordelijke staatssecretaris Fred Teeven (Veiligheid en Justitie, VVD) heeft inmiddels ook de Tweede Kamer schriftelijk geïnformeerd over zijn visie op de uitspraak. Hij geeft aan dat SONT is gevraagd om aan te geven welke vergoedingen passend zijn na het arrest van het Hof. SONT is het onderhandelingsorgaan waarin rechthebbenden en betalingsplichtigen van de thuiskopieheffing zijn vertegenwoordigd. SONT streeft ernaar dit advies nog voor de zomer af te ronden.

Teeven geeft aan dat de huidige tarieven tot die tijd gehandhaafd blijven en motiveert dat als volgt:

- De huidige regeling garandeert – conform Europese wetgeving – dat rechthebbenden ‘billijk’ worden gecompenseerd voor de schade die zij lijden ten gevolge van de thuiskopieën uit legale bron.
- De huidige thuiskopieregeling is namelijk gebaseerd op een besluit van SONT waarbij onder andere een vergelijking gemaakt is met de tarieven in omringende EU-landen. Deze tarieven zijn enkel gebaseerd op de thuiskopieën uit legale bron. Kopieën uit illegale bron zijn dus niet meegewogen bij de vaststelling van

de hoogte van de thuiskopievergoeding, omdat daar al een downloadverbod geldt.

- SONT heeft zich toentertijd mede laten leiden door een redelijke totaalopbrengst, waarbij het Europese gemiddelde van ongeveer anderhalve euro per hoofd van de bevolking per jaar richtinggevend is geweest. De heffing voor een tablet is naar Europese maatstaven bijvoorbeeld relatief laag, vanwege de door SONT gehanteerde boven- en ondergrenzen.

Aanpassing heffingen onnodig

SONT zal dus nog een advies uitbrengen over de hoogte van de huidige heffingen. Op basis daarvan zal Teeven beslissen of de regeling moet worden gewijzigd. De ervaring leert dat de adviezen van SONT vrijwel altijd integraal worden overgenomen.

Er is redelijkerwijs niet in te zien waarom de heffingen zouden moeten worden aangepast. De Staatssecretaris geeft immers zelf aan, dat bij de vaststelling van de huidige tarieven een vergelijking is gemaakt met de hoogte van heffingen in andere EU-landen, waar illegale kopieën juist niet zijn meegenomen bij de vaststelling van de thuiskopievergoeding.

Uit die vergelijking blijkt verder dat de huidige thuiskopieheffingen in Nederland zeker niet tot de hoogste van Europa behoren. In vergelijking met die landen, hanteert Nederland zelfs zeer lage tarieven,

die vervolgens ook snel worden ‘afgetopt’. Terwijl de heffingen daar vaak (blijven) meegroeien met de capaciteit van een bepaalde drager, hanteert Nederland namelijk slechts een beperkt aantal staffels.

Zo blijft in veel andere landen de heffing op smartphones navenant meegroeien met de capaciteit; de heffing op smartphones in Frankrijk bedraagt bijvoorbeeld € 5,60 bij 8 GB opslagruimte en groeit door tot € 15,- bij 64 GB, terwijl in Nederland de heffing voor 8GB begint bij € 2,50 en al vanaf 16 GB (€ 5,-) niet meer meegroeit met de capaciteit.

Vanuit dit licht gezien, hebben de Nederlanders dus sinds de inwerkingtreding van de nieuwe thuiskopieregeling juist zeer lage heffingen betaald. Overigens worden verreweg de meeste thuiskopieën niet online gemaakt, maar juist van drager op drager. Daarvan is bijvoorbeeld sprake wanneer de muziekbibliotheek op een iPod met een pc wordt gesynchroniseerd of bij het opnemen van een film via een settopbox. Deze offline kopieën zijn in ieder geval legaal verkregen, dus daar speelt de Europese uitspraak geen rol.

Kortom, het laatste woord is hier nog niet over gesproken. Ondertussen zal NORMA zich blijven inzetten voor de billijke vergoeding voor muzikanten, acteurs en andere uitvoerende kunstenaars. ●

NORMA staat voor Naburige Rechtenorganisatie voor Musici en Acteurs en vertegenwoordigt alle uitvoerende kunstenaars bij de collectieve exploitatie van hun naburige rechten en behartigt daarbij hun belangen. NORMA verdeelt primair vergoedingen waarop uitvoerende kunstenaars wettelijk recht hebben, zoals de thuiskopie- en leenrechtvergoeding.

Het kan zijn dat u wel aangesloten bent bij NORMA, maar uw collega nog niet. Als dat het geval is, kan hij / zij zich kosteloos aanmelden via **www.stichtingnorma.nl**.

NORMA

Louise Wentstraat 186
1018 MS Amsterdam
Postbus 2995
1000 CZ Amsterdam

T 020 - 627 27 98

E info@stichtingnorma.nl

www.stichtingnorma.nl